

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 Rs 288728 22 Rev
Banjaluka: 30.6.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanja Bundalo, predsjednica vijeća, Senad Tica i Gorjana Popadić, član vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice S. S. iz B., koju zastupa punomoćnik V.S., advokat iz B., protiv tuženog Javna ustanova D.P. B., koga zastupaju punomoćnici Z.B. i B.D.-B., advokati iz B., radi zaštite prava iz radnog odnosa, vrijednost spora 30.500,00 KM, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 288728 21 Rsž od 20.12.2021. godine, na sjednici održanoj 30.6.2022. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se usvaja, ukida se presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 288728 21 Rsž od 20.12.2021. godine i predmet vraća na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 288728 18 Rs od 30.6.2020. godine poništene su kao nezakonite odluke direktora tuženog, i to: rješenje o utvrđivanju odgovornosti radnika i izricanju disciplinske mjere broj ... od 5.4.2018. godine, rješenje broj ... od 27.4.2018. godine i rješenje o otkazu ugovora o radu broj ... od 30.4.2018. godine.

Obavezan je tuženi da tužiteljicu vrati na rad i rasporedi na radno mjesto i poslove koje je obavljala prije donošenja rješenja o otkazu ugovora o radu broj ... od 30.4.2018. godine, ili na drugo radno mjesto i poslove u skladu sa njenom stručnom spremom.

Obavezan je tuženi da tužiteljici isplati ukupni novčani iznos od 10.388,00 KM na ime naknade izgubljenih plata za period od 30.4.2018. godine do 31.6.2019. godine sa zakonskom zateznom kamatom, i to:

- na iznos od 742,00 KM na ime plate za maj 2018. godine od 25.6.2018. godine do isplate;
- na iznos od 742,00 KM na ime plate za jun 2018. godine od 25.7.2018. godine do isplate;
- na iznos od 742,00 KM na ime plate za jul 2018. godine od 25.8.2018. godine do isplate;
- na iznos od 742,00 KM na ime plate za avgust 2018. godine od 25.8.2018. godine do isplate;
- na iznos od 742,00 KM na ime plate za septembar 2018. godine od 25.9.2018. godine do isplate;
- na iznos od 742,00 KM na ime plate za oktobar 2018. godine od 25.10.2018. godine do isplate;
- na iznos od 742,00 KM na ime plate za novembar 2018. godine od 25.12.2018. godine do isplate;

- na iznos od 742,00 KM na ime plate za decembar 2018. godine od 25.1.2019. godine do isplate;
- na iznos od 742,00 KM na ime plate za januar 2019. godine od 25.2.2019. godine do isplate;
- na iznos od 742,00 KM na ime plate za februar 2019. godine od 25.3.2019. godine do isplate;
- na iznos od 742,00 KM na ime plate za mart 2019. godine od 25.4.2019. godine do isplate,
- na iznos od 742,00 KM na ime plate za april 2019. godine od 25.5.2019. godine do isplate,
- na iznos od 742,00 KM na ime plate za maj 2019. godine od 25.6.2019. godine do isplate,
- na iznos od 742,00 KM na ime plate za jun 2019. godine od 25.7.2019. godine do isplate, te da u korist tužiteljice izvrši uplatu poreza i doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje u periodu od 30.4.2018. godine do dana vraćanja tužiteljice na rad.

Poništeno je kao nezakonito rješenje direktora tuženog broj ... od 27.2.2018. godine o udaljenju tužiteljice sa rada i obavezan tuženi da tužiteljici isplati razliku plate koju je pretrpjela nezakonitim udaljenjem, i to za mjesec mart 2018. godine iznos od 350,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 25.4.2018. godine do isplate, a za mjesec april 2018. godine iznos od 366,80 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 25.5.2018. godine do isplate, te da tužiteljici na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 4.178,60 KM, sve u roku od 15 dana od dana dostavljanja prepisa presude.

Presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 288728 21 Rsž od 20.12.2021. godine, odbijena je žalba tuženog i prvostepena presuda potvrđena.

Odbijen je zahtjev tuženog za naknadu troškova postupka na ime sastava žalbe u iznosu od 438,75 KM.

Odbijen je zahtjev tužiteljice za naknadu troškova postupka na ime sastava odgovora na žalbu u iznosu od 438,50 KM.

Tuženi blagovremeno izjavljenom revizijom pobija drugostepenu odluku zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se pobijana odluka preinači i tužbeni zahtjev odbije ili da se ukine i predmet vrati na ponovno suđenje, a tužiteljica obaveže na naknadu troškova na ime sastava revizije u iznosu od 438,75 KM.

Tužiteljica u odgovoru predlaže da se revizija odbije, a tuženi obaveže na naknadu troškova na ime sastava odgovora u iznosu od 438,75 KM.

Revizija je osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužiteljice naveden u izreci prvostepene presude.

U toku postupka pred prvostepenim sudom utvrđeno je:

da je tužiteljica kod tuženog zasnovala radni odnos 2005. godine na radnom mjestu "tehnički sekretar", da je zaključenjem ugovora o radu broj: ... od 11.8.2012. godine raspoređena na radno mjesto "referent za poslove knjigovodstva", a zaključenjem aneksa ugovora o radu od 1.6.2017. godine na radno mjesto "referent za poslove računovodstva", što je prema opisu poslova podrazumijevalo i poslove blagajnika;

da opis poslova radnog mjesta blagajnika podrazumijeva prijem novca u gotovini od korisnika Doma i njihovih srodnika, sačinjavanje naloga o prijemu novca, predaja novca na banku, isplata novca u gotovini za sitne troškove po osnovu goriva i medicinskog materijala i slično, izrada Dnevnika blagajne, knjiženje uplata i isplata, polog pazara na banku, vođenje depozita korisnika koji su blagajni povjerali određeni iznos novca radi ličnih plaćanja korisnika za prevoz, dodatnu ishranu, liječenje i slično;

da je direktor tuženog 27.2.2018. godine donio rješenje broj: ... o pokretanju disciplinskog postupka protiv tužiteljice i rješenje o udaljenju tužiteljice sa rada do okončanja disciplinskog postupka, kojim se tužiteljici utvrđuje pravo na naknadu plate u visini od 50% od osnovne plate koju bi ostvarila da je bila na radu;

da je rješenjem o pokretanju disciplinskog postupka tužiteljici stavljeno na teret izvršenje više težih povreda radnih obaveza, i to:

a) iz člana 179 stav 2 tačka 2 Zakona o radu i člana 88 tačka 3 podtačka 2 Pravilnika o radu-“izvršenje krađe, ili nezakonito raspolaganje sredstvima poslodavca”, a koja se sastoji u tvrdnjama tuženog da je u periodu od 1.1.2017. godine do 13.12.2017. godine utvrđen manjak u blagajni u iznosu od 24.016,04 KM;

b) iz člana 88 tačka 4 podtačka 17 Pravilnika o radu tuženog-“neuredno i neblagovremeno izvršavanje radnih zadataka i dužnosti na poslu”, a koja se sastoji u tvrdnjama tuženog da nije evidentirala uplate korisnika kroz blagajnu u iznosu od 43.175,38 KM za period od 1.10.2017. godine do 13.12.2017. godine i nije polagala gotov novac na tekući račun tuženog najkasnije do kraja idućeg radnog dana od dana izvršene uplate;

c) iz člana 179 stav 3 tačka 1 Zakona o radu i člana 88 tačka 4 podtačka 1 Pravilnika o radu-“neopravdano odbijanje obavljanja poslova i izvršavanje naloga poslodavca u skladu sa zakonom”, a koja se sastoji u tvrdnjama tuženog da je odbila dati izjavu neposrednom rukovodiocu V.M. zašto iznos od 6.900,00 KM uplatioca N.K. za M.K., nije evidentiran na kartici korisnika, a dana 24.1.2018. godine odbila usmeni nalog direktora za dostavljanje blagajničke dokumentacije;

d) iz člana 88 tačka 4 podtačka 43 Pravilnika o radu-“pokrivanje poslovne dokumentacije u cilju prikrivanja ili lažnog prikazivanja činjeničnog stanja”, a koja se sastoji u tvrdnjama tuženog da je 5.1.2018. godine na usmeni zahtjev neposrednog rukovodioca V.M. odbila da vrati blagajničke naloge koji su joj dati dana 13.12.2017. godine;

da je do kraja maja mjeseca 2017. godine šef računovodstva i neposredno nadređeni tužiteljici bila G.B., a od 1.6.2017. godine V.M. koja je počev od tada bila u zajedničkoj kancelariji sa tužiteljicom i G.B.;

da je u periodu od 10.8.2017. do 22.8.2017. godine od strane Uprave izvršena kontrola poslovanja tuženog zaključno sa julom mjesecom 2017. godine (period od 1.1.2017. do 31.7.2017. godine), o čemu je sačinjen Zapisnik o izvršenoj terenskoj kontroli broj ... od 28.8.2017. godine, u okviru čega je izvršena i kontrola ispravnosti vođenja poslovnih knjiga i evidencija blagajne; da je na strani 11. Zapisnika navedeno da se polog pazara vrši i da nisu utvrđene nepravilnosti, osim što je primjećeno da na nalogima koje blagajnik izdaje korisnicima kod prijema novca od istih nema potpisa korisnika, ali je prihvaćeno obrazloženje šefa računovodstva V.M. da su korisnici doma starija lica koja su u izvjesnom broju nesposobna, te se istima izdaje priznanica (koju nisu potpisali);

- da je tužiteljica početkom decembra 2017. godine, na ruke šefa računovodstva V. M., podnijela zahtjev za korišćenje godišnjeg odmora u trajanju od 5 radnih dana u periodu od 11.12.2017. do 15.12.2017. godine; da su u donjem dijelu zahtjeva rukom upisane 3 zabilješke, i to: prva, od strane šefa računovodstva V.M. o tome da je tužiteljica 12.12.2017. i 13.12.2017. godine dolazila na posao i radila 8 sati, druga je zabilješka tužiteljice o tome da je 13.12. 2017. godine došla na radno mjesto na poziv šefa službe i treća je zabilješka šefa računovodstva V. M. o tome da je tužiteljicu zamolila da dođe zbog podnošenja zahtjeva Upravi za dobijanje šifre za elektronsko stanje MOP-a;

- da je u evidenciji prisustva na poslu kod tuženog za mjesec decembar 2017. godine, tužiteljica označena pod rednim brojem 2 (od ukupno 5 radnika); da je za 11. 12. 2017. godine za tužiteljicu navedena oznaka "G" (oznaka korišćenja godišnjeg odmora), a za 12.12.2017. i 13. 12. 2017. godine oznaka "8" (oznaka za prisustvo na poslu puno radno vrijeme), dok je za 14.12.2017. i 15. 12. 2017. godine unesena oznaka "G";

da je tuženi angažovao vještaka D.O. koja je u nalazu broj iz februara 2018. godine, dala mišljenje da ukupan iznos koji nije evidentiran na karticama korisnika u periodu od 1.1.2017. do 13.12.2017. godine iznosi 63.771,38 KM, a da ukupan iznos sredstava koja nedostaju u istom periodu (razlika između iznosa koji je primljen u blagajnu i nije zatečen ni položen na banku) iznosi 24.016,04 KM; da je vještak uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrdio da priznanice nisu numerisane, da na pojedinim priznamicama nije naveden datum, da su u većini slučajeva prilikom uplata gotovine na račun tuženog "kreirane nove uplatnice korisnika", da u većini slučajeva datumi na priznamicama ne odgovaraju datumima uplate navedenim u nalogima za blagajnu (na osnovu kojih je vršena uplata gotovine primljene od korisnika) i da za pojedine korisnike nije vršena uplata novca na račun tuženog, a radilo se o uplatama u gotovom novcu;

da je Sindikalna organizacija tuženog mišljenja da se radi o "namještanju" tužiteljici sa namjerom da se odstrani sa radnog mjesta referenta za knjigovodstvo, jer joj je ranije nuđeno mjesto higjeničara i izrečena mjere opomene za lakšu povredu radne obaveze iako za to nije bilo dokaza;

da je dokazni materijal temeljem koga je sačinjen nalaz Komisije ... (u daljem tekstu: Komisija) izuziman u odsutnosti tužiteljice;

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, koje ne može biti predmet pobijanja i ocjenjivanja u ovom revizijskom postupku s obzirom na izričitu zabranu sadržanu u odredbi člana 240 stav 2 Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13-u daljem tekstu: ZPP), primjenom odredbe člana 130 Zakona o radu („Službeni glasnik RS“, broj 1/16, 66/18 i 119/21 – u daljem tekstu: ZR) u vezi sa članom 154, 189 i 277 Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, te „Službeni glasnik RS“, broj 17/93 do 74/04), prvostepeni sud je odlučio kao u izreci.

Tužba tužiteljice koja je podnesena 19.7.2018. godine je blagovremena (član 201 stav 4 ZR), jer joj je radni odnos prestao rješenjem o otkazu ugovora o radu od 30.4.2018. godine.

Prvostepeni sud se pozvao na odredbu člana 187 ZR kojom je propisano da je u slučaju osporavanja odluke o otkazu, poslodavac dužan dokazati postojanje razloga za otkaz ugovora o radu.

Stav je prvostepenog suda, zasnovan na ocjeni svih izvedenih dokaza, a posebno na nalazu vještaka ekonomske struke Z.B., da je mišljenje Sindikalne organizacije "itekako osnovano" jer da je tužiteljici "vršeno podmetanje i to na jedan od najperfidnijih načina tako što je ista bila predmet zamršenog klupka zavjere". Sud nalazi da su se o radu tužiteljice i korišćenju godišnjeg odmora u toku decembra 2017. godine, od strane neposrednog rukovodioca V. M., "iznosile neistine u više navrata", što je "kulminiralo predajom probrane knjigovodstvene dokumentacije na vještačenje vještaku D.O."

Vezano za povredu radne obaveze *izvršenje krađe, ili nezakonito raspolaganje sredstvima poslodavca i manjak u blagajni u iznosu od 24.016,04 KM*, prvostepeni sud nalazi da je vještak Z.B. utvrdio manjak u iznosu od 15.132,55 KM (ako se kao stvarni iznos gotovine prihvati popis tuženog o novčanim sredstvima) odnosno u iznosu od 8.290,75 KM (ako se kao stvarni iznos gotovine prihvati popis tuženog o novčanim sredstvima i popis novčanih sredstava koji nisu u vlasništvu doma), na osnovu zapisnika tuženog od 31.12.2017. godine i dokumenata pod nazivom "uplate koje nisu zavedene". Međutim, cijeni da je vještak iznio mišljenje da se bez dostavljanja vjerodostojne dokumentacije i knjigovodstvenog stanja blagajne na dan 30.9.2017. godine, ne može objektivno i jasno izjasniti o stvarnom stanju blagajne na dan 13.12.2017. godine, pa time ni zaključiti da li manjak postoji i u kom iznosu.

Nalaz i mišljenje vještaka Z.B. sud u cjelosti prihvata cijeneći da je izrađen u skladu sa pravilima struke i da ga parnične stranake nisu osporile.

Pored toga, sud obrazlaže da postojanje manjka u blagajni (čak i da je utvrđeno) samo po sebi ne znači i odgovornost tužiteljice, jer bi trebalo izvršiti vještačenje cjelokupne knjigovodstvene dokumentacije tuženog za 2017. godinu kako bi se utvrdilo "kada, kako i ko je, popunjavao određeni nalog uplate i primao novac i da li je te naloge i novac, i kada, tužiteljici, kao blagajniku, i predavao".

Takođe utvrđuje da je novčani iznos od 24.016,04 KM, iz nalaza vještaka D.O., tuženi "morao iskazati u knjigovodstvenim evidencijama kao manjak blagajne", što očigledno nije ni prema tvrdnjama samog tuženog, a ni prema nalazu vještaka Z.B.

Zaključak je da tuženi nije dokazao krađu i nezakonito raspolaganje sredstvima poslodavca koje bi se moglo staviti na teret tužiteljice.

Prvostepeni sud je posebno ukazao na činjenicu da je Komisija koja je sačinila vanredni popis 13.12.2017. godine "nestručna" (predsjednik Komisije je po profesiji vozač, a članovi socijalni radnik i medicinski tehničar), da su članovi Komisije po dobijanju rješenja (uručeno na dan popisa) upoznali direktora tuženog da oni nisu stručni za naloženi posao i da su svo vrijeme radili po upustvima šefa računovodstva V.M.

Vezano za povredu radne obaveze *ne evidentiranje uplate korisnika kroz blagajnu u iznosu od 43.175,38 KM i ne polaganje gotovog novca na tekući račun tuženog najkasnije do kraja idućeg radnog dana od dana izvršene uplate*, prvostepeni sud nalazi da Odlukom o vanrednom popisu broj ... od 13.12.2017. godine nije dat zadatak Komisiji popisivanje uplata koje nisu zavedene niti nenumerisanih naloga, a sva tri člana Komisije koja je vršila popis su bila izričita da su "samo brojali novac i po uputi V.M. sastavljali zapisnik".

Prvostepeni sud ukazuje da je Komisija sačinila, iako joj to nije bio zadatak, dokument broj ... od 13.12.2017. godine naziva "Uplate koje nisu zavedene", koji sadrži 72 stavke o uplatama u periodu od 1.11.2017. godine do 12. 12.2017. godine, za koje je V.M. u

disciplinskom postupku iznosila tvrdnje da ih je Komisija izuzela od tužiteljice i sačinila spisak-tabelu, a ona ih istog dana vratila tužiteljici ali da im se “gubi svaki trag” (sve do ponovnog popisa koji je izvršila druga Komisija imenovana rješenjem od 5.2.2018. godine kada su navodno pronađeni u radnom stolu, korpi za smeće, pogužvani i pocjepani, i dijelu ormara koji je koristila tužiteljica).

Sud cijeni da dokumenat naziva “Uplate koje nisu zavedene” nije predat na protokol tuženog isti dan kada je predat i zapisnik sačinjen povodom vanrednog popisa, već da je to učinjeno sljedeći dan, da je prema izjavi predsjednika Komisije zapisnik tvrdo ukoričen i kao takav predat na protokol i da taj dokumenat nije naveden u sadržini zapisnika kao njegov sastavni dio. Iskaz rukovodioca pravne službe da je usljed propusta u radu službenika došlo do toga da zapisnik i sporni dokumenat nisu zavedeni isti dan iako su predati, sud nije prihvatio cijeneći da je svjedok u iskazu “konfuzan, kontradiktoran i da ga je više puta mijenjao”, a i iz razloga jer je u sukobu sa tužiteljicom koja je svjedoka 14.12.2017. godine prijavila radi mobinga.

Sud se poziva na nalaz vještaka Z.B. u dijelu u kom je konstatovano da je dio uplata iz perioda od 20.11.2017. godine do 29.11.2017. godine proveden u blagajni (njih 11), da je za 9 uplata dostavljen drugi primjerak, za 26 dostavljena neovjerena kopija (što vještak nije prihvatio jer nalazi da se radi o nevjerodostojnoj dokumentaciji), a za 17 nije dostavljena dokumentacija.

Prvostepeni sud ukazuje da je vještak konstatovao da se među nalogima sa spiska nalaze i 3 naloga od 11.12.2017. godine koja imaju potpis tužiteljice (iako na taj dan nije radila), da “veći broj naloga nije potpisala tužiteljica” i da “nalozi nisu numerisani”, na osnovu čega sud zaključuje da tuženi nije dokazao da je iznose navedene u tim nalogima “zaprimila tužiteljica”.

Vezano za povredu radne obaveze *neopravdano odbijanje obavljanja poslova i izvršavanje naloga poslodavca u skladu sa zakonom*, prvostepeni sud cijeni da se tom radnjom ili propuštanjem radnje ne može smatrati nalog V.M. da tužiteljica sačini izjavu u vezi neprovođenja uplate na ime M.K. Sud je mišljenja da tužiteljica nije dužna da napiše takvu izjavu i da joj se takvo nepostupanje ne može stavljati na teret kao povreda radne obaveze. Takođe cijeni da su bez osnova navodi o povredi učinjenoj 24.1.2018. godine koja se ogleda u odbijanju postupanja po usmenom nalogu direktora za dostavljanje blagajničke dokumentacije, konstatujući da tadašnji direktor nije ni saslušan na okolnosti povrede koja se tužiteljici stavlja na teret, pa se ne može ni zaključiti da li je uopšte, i ako jeste, koju dokumentaciju tražio od tužiteljice.

Vezano za povredu radne obaveze *prikrivanje poslovne dokumentacije u cilju prikrivanja ili lažnog prikazivanja činjeničnog stanja*, prvostepeni sud cijeni da tuženi nije dokazao da je Vinka Mudrinić dana 13.12.2017. godine predala sporne naloge tužiteljici, odnosno da je dana 5.1.2018. godine od nje tražila bilo kakvu dokumentaciju jer se jedini pismeni nalog V.M. upućen tužiteljici 5.1.2018. godine odnosi se na sravnjenje blagajne.

Prvostepeni sud smatra da tuženi “nije van razumne sumnje” dokazao da je tužiteljica radila na dan 12.12.2017. godine jer joj je odobreno korišćenje godišnjeg odmora u periodu od 11.12.2017. godine do 15.12.2017. godine, pa je nelogično da jedan dan bude na odmoru, a sljedeći dan dođe da radi. Sud cijeni da je tužiteljica osporila da je radila na dan 12.12.2017. godine (ne spori da je u jutarnjim satima svratila na kafu kod G.B.), a da tuženi navode da je taj dan radila dokazuje samo iskazom V.M. Pored toga cijeni da je vještak u nalazu utvrdio da su na taj dan popunjene samo 4 uplatnice i da nijednu nije potpisala tužiteljica, već V.M. i G.B. koje

su ranije iskazale da su uplate zaprimale "samo onda kada tužiteljica nije bila na poslu". Stoga ne prihvata ni tzv. "šihtaricu" jer je upisana oznaka "G" za tužiteljicu na dan 12.12.2017. godine prepravljena u oznaku "8".

Drugostepeni sud odbija žalbu tuženog i potvrđuje prvostepenu presudu. U obrazloženju navodi da je pravilan zaključak prvostepenog suda da tuženi nije dokazao „postojanje opravdanih razloga za otkaz“ i da je tužiteljica „prouzrokovala manjak“.

Sud konstatuje da je disciplinsku prijavu protiv tužiteljice podnijela Vinka Mudrinić kao njen neposredni nadležni rukovodilac, a s obzirom da je u njenom opisu posla kontrola rada tužiteljice cijeni da bi i „ona bila odgovorna za propuste u radu tužiteljice“ jer su to i „njeni propusti“. Sud ukazuje da su svjedoci S.S. i D.V. (članovi Komisije) izjavili da je prilikom popisa „M.V. iz svog stola izvadila uplatnice“, kao i da direktor tuženog nije saslušan na okolnosti traženja naloga.

Sud konstatuje da na dan 31.12.2017. godine nije bilo manjka „jer je isti u međuvremenu pokriven“, a tuženi nije dokazao ko je zadržao novac i ko ga je uplatio na njegov račun, a teret dokazivanja ovih činjenica je na tuženom.

Zaključak je drugostepenog suda da nema teže povrede radne obaveze iz tačke a), ali da jeste dokazano da je tužiteljica „nekvalitetno i neblagovremeno izvršavala svoje radne zadatke“, te da je „očigledno da kod tuženog ne funkcionišu međusobni odnosi“ na što je ukazano i mišljenjem sindikalne organizacije.

Revizija osnovano ukazuje da je drugostepena odluka zasnovana na povredama odredbi procesnog prava, konkretno odredbe člana 231 ZPP, koja povreda odluku čini nezakonitom o čemu je revizioni sud već zauzeo shvatanje izraženo u odluci broj 86 0 P 053937 21 Rev od 8.12.2021. godine.

Drugostepeni sud nije postupio na način propisan odredbom člana 191. stav 4. ZPP, jer nije ni spomenuo žalbene navode od odlučnog značaja za rješenje spora, pa time pobijana presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama koje su od značaja za pravilnu primjenu materijalnog prava.

Revizija pravilno tvrdi da drugostepeni sud ničim ne obrazlaže zaključak da na dan 31.12.2017. godine nije postojao manjak, što je suprotno nalazu vještaka Z.B. koji je našao da manjak iznosi „najmanje 16.361,21 KM“, da je u žalbi isticano da je manjak mogla napraviti samo tužiteljica jer je jedina bila odgovorna za prijem novca u blagajnu, polaganje novca na račun tuženog i vođenje blagajne, da su V.M. i G.B. primale uplate samo kada je tužiteljica bila odsutna, a da je tužiteljica u iskazu potvrdila da u vezi tih primljenih iznosa nije bilo „problema“.

Revizija se osnovano poziva na povrede odredbe člana 231 ZPP jer je „izostala ocjena ključnih dokaza“ vezano za zaključak da tuženi nije dokazao teže povrede radne obaveze počinjene od strane tužiteljice, zbog čega nalazi da je „*žalba tuženog postala izlišna i iluzorna*“. Revizija apostrofira da su za otkaz „postojala četiri osnova“ a da se drugostepeni sud bavio samo osnovom pod tačkom a), ali ne i preostalim osnovima pod tačkom b), c) i d) koje povrede radne obaveze su takođe predstavljale, same za sebe, osnov da se tužiteljici otkaže ugovor o radu.

Revizija opravdano tvrdi da je takođe izostala ocjena žalbenih navoda vezano za dosuđenje poreza i doprinosa do povratka tužiteljice na rad, gdje je ukazao da su doprinosi

akcesorni i vezani za obračun plate i ne mogu se dosuditi samostalno bez da se za taj period dosudi i plata, te da je glavna rasprava zaključena 18.11.2019. godine i da se sva potraživanja koja do tada nisu dospjela ne mogu ni dosuditi.

„Pravo na obrazloženu odluku predstavlja neodvojiv dio prava na pravično suđenje, te član 6. stav 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima obavezuje sudove da obrazlože svoje odluke jer nedostatak dovoljnih i relevantnih razloga u sudskoj odluci može ukazivati i na arbitrarnost u sudskom odlučivanju“. (odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP575/20 od 16.11.2021. godine).

Prema odlukama Evropskog suda za ljudska prava (npr. R.T. protiv Š., presuda od 9.12.1994. godine, tačka 27; K. i dr. protiv R., presuda od 11.1.2007. godine, tačka 83; A. protiv H., presuda od 13.12.2011 godine tačka 34), potrebno je da odluka ima tzv. „mjerilo relevantnosti“ koje se zasniva na tome da pobijana odluka mora obuhvatiti sve važne aspekte konkretnog slučaja koji su mogli uticati na konačnu odluku.

U obrazloženju prvostepene presude, ali ne i drugostepene, sadržani su razlozi o odlučnim činjenicama na kojima je odluka zasnovana, u skladu sa izvedenim dokazima. Član 6. stav 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima obavezuje sudove, između ostalog, da obrazlože svoje odluke, ali se ta obaveza ne može shvatiti na način da se u presudi moraju iznijeti svi detalji i dati odgovori na sva postavljena pitanja i iznesene argumente. Kada je u pitanju odluka višeg suda dovoljno je da obrazloženje odluke sadrži slaganje sa utvrđenjem nižestepenog suda, tako što će viši sud u obrazloženje svoje odluke inkorporirati ili uputiti na razloge i obrazloženja nižestepenog suda ili na neki drugi način ukazati da se slaže s njima. Kod odluke višeg suda, suštinski zahtjev je da viši sud ukaže da je razmotrio pitanja istaknuta u žalbi koja su bila od suštinskog značaja (što ne sadrži pobijana odluka) i da žalbu nije odbio, a da je prethodno nije razmotrio u njenim bitnim navodima.

Temeljem odredbe člana 249 stav 1 ZPP odlučeno je kao u izreci.

Predsjednica vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost opravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić